

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: PE-6P/21/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3623200413
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Štefčík
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2023:3623200413.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Petrom Štefčíkom vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa A. B., nar. XX.XX.XXXX, bývajúceho u matky, v konaní zastúpeného opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, dieťa rodičov C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E., toho času v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby Ilava a C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. F. G., toho času bývajúcej v E., H. XXXX/XX, o zníženie výživného na návrh otca, takto

rozhodol:

Súd návrh otca na zníženie výživného zamietal.

odôvodnenie:

- (1) Navrhovateľ – otec maloletého sa podaným návrhom domáha zníženia výživného zo sumy 100 € mesačne na sumu 30 € mesačne.
- (2) Návrh odôvodnil tým, že 08.02.2023 sa na pojednávaní dohodol s matkou maloletého na výživnom vo výške 100 € mesačne. Momentálna finančná situácia mu nedovoľuje platiť túto sumu. Je poberateľom čiastočného invalidného dôchodku v sume 102,70 € mesačne, okrem toho nemá žiadny príjem. Príjem mu nepokrýva mesačné náklady na život z dôvodu, že je onkologický pacient a jeho zaradenie do práce je veľmi nepravdepodobné.
- (3) Konanie začalo dňa 13.04.2023 na Okresnom súde Partizánske. S účinnosťou od 01.06.2023 vec prešla v súlade so zákonom č. 150/2022 Z.z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov s poukazom na § 18l ods. 1 písm. a) zákona č. 371/2004 Z.z. o sídlach a obvody súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (v znení zákonov č. 428/2004 Z.z. a č. 757/2004 Z.z.) na Okresný súd Prievidza.
- (4) Súd maloletému ustanovil opatrovníka a nariadil pojednávanie na 26.06.2023, na ktoré predvolal rodičov maloletého a jeho opatrovníka.
- (5) Na pojednávaní vykonal dokazovanie oboznámením podstatného obsahu listinných dôkazov a výsluchom rodičov maloletého. Z vykonaných dôkazov zistil pre potreby rozhodnutia vo veci nasledujúci skutkový stav:
- (6) Z lustrácie na čísle listu (ďalej len „č.l.“) 6 spisu vyplýva, že otec maloletého má trvalé bydlisko evidované ako bezdomovec v meste E.. Je slobodný, má len jedno dieťa. Matka maloletého má trvalé bydlisko evidované ako bezdomovec v obci D. F. G.. Je slobodná, má štyri deti, všetky maloleté. Otec maloletého bol v čase začatia konania vo väzbe v Ústave na výkon väzby Ilava. Je poberateľom invalidného dôchodku vo výške 102,70 € mesačne. Matka je evidovaná ako zamestnanec u zamestnávateľa Lidl Slovenská republika, v.o.s., a to od 18.11.2021. Nie je poberateľkou dávok vyplácaných Sociálnou poisťovňou.
- (7) Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza na č.l. 28 súd zistil, že matka má okrem výdavkov na maloletého A. výdavky aj na maloletú A. B., ktorá jej bola zverená do osobnej starostlivosti a na maloleté deti I. H., ktorý bol zverený do osobnej starostlivosti svojho otca a na ktorého prispieva

výživným vo výške 50 € mesačne a na maloletého J. A., ktorý bol zverený do osobnej starostlivosti svojho otca a matka bola zaviazaná povinnosťou prispievať na jeho výživu sumou 30 € mesačne. Matka je v súčasnosti zamestnaná u zamestnávateľa Lidl Slovenská republika, v.o.s. s mesačným príjmom cca 670 až 700 €. Je poberateľkou prídavkov na dve maloleté deti vo výške spolu 120 € mesačne. S maloletým A. C. A. býva v riadne zariadenom 2-izbovom byte. Na nájom má výdavky 450 € mesačne, na televíziu a internet 20 € mesačne, na stravu 400 € mesačne, na mobilný telefón 30 € mesačne. Za školskú družinu a stravu v škole platí 32 € mesačne, triedny fond 30 € ročne a ZRPŠ 15 € ročne. Maloletý má problémy s dolnou končatinou, matka mu zakúpila ortopedické vložky do topánok a podpätenku. Maloletá A. má žihľavku, v súvislosti s čím vznikajú matke zvýšené výdavky na lieky a oblečenie pre ňu.

(8) Podľa mzdových listov na č.l. 33 až 40 mala matka za ostatných dvanásť mesiacov (od mája 2022 do apríla 2023) priemerný čistý príjem u svojho zamestnávateľa vo výške 397,35 €, v roku 2023 bol čistý mesačný príjem v priemere (za 4 mesiace) vo výške 581,22 €.

(9) Z oznámenia Sociálnej poisťovne na č.l. 42 súd zistil, že otec poberá invalidný dôchodok v sume 102,70 € mesačne.

(10) Podľa oznámenia zamestnávateľa matky na č.l. 46 je matka dobre hodnoteným zamestnancom, výkon práce zvláda a nikdy voči nej neboli vyhovené žiadne disciplinárne dôsledky.

(11) Z lustrácie v ZVJS na č.l. 51 vyplýva, že otec je od 29.05.2023 vo výkone trestu odňatia slobody.

(12) Z pripojeného spisu Okresného súdu Prievidza, pracovisko Partizánske, sp. zn. PE-6P/54/2022 súd zistil nasledujúce skutočnosti:

(13) Z rozsudku na č.l. 3 vyplýva, že maloletý bol rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 14.06.2018 č.k. 10C/118/2016-138 zverený do osobnej starostlivosti matky a otcovi bola určená vyživovacia povinnosť v sume 30 € mesačne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 02.07.2018.

(14) Z lustrácií na č.l. 25 a 26 vyplýva, že v čase konania vo veci sp. zn. PE-6P/54/2022 matka bola slobodná, mala štyri maloleté deti. Otec bol slobodný a mal jedno maloleté dieťa.

(15) Zo správy Sociálnej poisťovne na č.l. 49 až 50 súd zistil, že v čase, kedy súd o výživnom naposledy rozhodoval, bol otec poberateľom invalidného dôchodku vo výške 102,70 € mesačne.

(16) Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske na č.l. 69 vyplýva, že matka bola zamestnaná u rovnakého zamestnávateľa ako v súčasnosti, mala príjem 500 až 600 € mesačne. Poberala prídavky na deti v rovnakej výške ako v súčasnosti. Mala výdavky na bývanie 450 € mesačne, na televíziu a internet 20 € mesačne, na stravu 300 € mesačne, na mobilný telefón 25 € mesačne, na školskú družinu 10 € mesačne, oblečenie 40 € mesačne, ZRPŠ 15 € ročne, triedny fond 15 € ročne, hygienické potreby 5 € mesačne, školské pomôcky 40 € ročne. Maloletá A. mala rovnaké kožné ochorenie ako má v súčasnosti. Otec bol nezamestnaný.

(17) Zo zápisnice na č.l. 76 vyplýva, že matka bývala v 2-izbovom nájomnom byte s dcérou a synom. Za bývanie platila spolu s elektrinou 470 € mesačne. Mala výdavky na stravu, na školu a družinu. Do 31.12.2022 bola PN z dôvodu pracovného úrazu. Platila výživné na dve deti spolu 100 €. Nehnuteľný majetok ani hnutel'ný majetok väčšej hodnoty nevlastnila. Otec bol vo výkone väzby. Súhlasil s výživným vo výške 100 € mesačne. Jeho príjem tvoril invalidný dôchodok 102 €. Žiadny majetok nevlastnil, nebol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, nebol zamestnaný, mal základné vzdelanie, nemal jazykové znalosti ani vodičský preukaz. Mal prax v murárčine. Mal obmedzenie spôsobilosti pracovať 71%. Býval vonku na ulici, iné deti nemal.

(18) Z rozsudku na č.l. 77 vyplýva, že súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej sa otcovi zvýšila vyživovacia povinnosť zo sumy 30 € mesačne na sumu 100 € mesačne s účinnosťou od 08.02.2023. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 21.02.2023.

(19) Na pojednávaní dňa 26.06.2023 otec k veci uviedol, že bol odsúdený na 4 a pol roka, na slobodu nevyjde 29.07. tohto roku. Nedá sa mu dávať 100 €, štátna pokladnica mu berie za výkon trestu. Ostáva mu 50 €. Je onkologický pacient, má chorú pečeň, berie vitamíny a drahé lieky. Vo výkone trestu je za krádež. Vyživovaciu povinnosť má nahlásenú, 50 € mu berie „basa“, 40 € stoja lieky. Nemá to nijako zúčtované, len mu to strhnú z účtu. Vyživovacie povinnosti mu nepribudli, onkologický pacient je od roku 2010. Berie rôzne lieky a vitamíny, bral ich aj vo februári, stále za ne dopláca. Vo výkone trestu má možnosť pracovať, ale nedostane sa ľahko do práce, lebo je invalidný dôchodca.

(20) Matka uviedla, že má ťavy v práci, práceneschopná nie je. V jej pomeroch sa nič nezmenilo. Žiaden majetok nemá, vyživovacie povinnosti jej nepribudli. Býva na rovnakom mieste, zvýšilo sa jej nájomné. So synom navštevuje ortopéda. Otec jej posielal 30 až 50 € na výživné, ona to oznámi exekútorovi. Bolo jej schválené náhradné výživné.

(21) Kolízny opatrovník navrhol návrh zamietnuť, pretože nie je v záujme maloletého dieťaťa a od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti nenastala žiadna podstatná zmena.

(22) Pri rozhodovaní súd aplikoval nasledujúce právne predpisy:

(23) Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZR“) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

(24) Podľa § 62 ods. 2 ZR obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

(25) Podľa § 62 ods. 3 ZR každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

(26) Podľa § 62 ods. 4 ZR pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

(27) Podľa § 62 ods. 5 ZR výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

(28) Podľa § 75 ods. 1 ZR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

(29) Podľa § 76 ods. 1 ZR výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

(30) Podľa § 77 ods. 1 ZR právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

(31) Podľa § 78 ods. 1 ZR dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

(32) Po vykonanom dokazovaní a zhodnotení jeho výsledkov súd dospel k záveru, že podaný návrh na zníženie vyživovacej povinnosti nie je ani len sčasti dôvodný.

(33) Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich zákonnou povinnosťou, ktorá trvá, až kým deti nie sú schopné samostatne sa živiť. V posudzovanej veci je nepochybné, že maloletý, ktorý je žiakom základnej školy, nie je v súčasnosti schopný samostatne sa živiť a preto vyživovacia povinnosť rodičov k nemu trvá. Rodičovská vyživovacia povinnosť má vždy prednosť pred inými výdavkami rodičov a vždy je potrebné vychádzať okrem odôvodnených potrieb dieťaťa aj z možností, schopností a majetkových pomeroch oboch rodičov. V prípade, ak sa pomery u dieťaťa alebo u niektorého z rodičov podstatným spôsobom zmenia, je možné súdne rozhodnutie o výživnom zmeniť.

(34) Pri rozhodovaní o zmene výšky vyživovacej povinnosti (prípadne o jej zrušení) súd vždy prihliada len na to, či oproti ostatnej úprave vyživovacej povinnosti, ktorá sa má zmeniť, došlo alebo nedošlo k (podstatnej) zmene pomerov. Súd nemá právomoc posudzovať, či skoršie rozhodnutie o vyživovacej povinnosti bolo správne alebo nie. Len v prípade, ak sa zistí na niektorej zo strán podstatná zmena pomerov, len vtedy môže rozhodnutie o výživnom zmeniť.

(35) V posudzovanej veci súd takú podstatnú zmenu, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného, nezistil. Navrhovateľ uvádza, že mu jeho príjmy nedovoľujú uspokojovať všetky jeho potreby. Na jeho príjmach oproti stavu ku dňu ostatnej úpravy vyživovacej povinnosti sa však nič nezmenilo, naďalej poberá invalidný dôchodok v rovnakej výške. Nič sa nezmenilo ani na jeho výdavkoch – aj v čase ostatnej úpravy vyživovacej povinnosti bol onkologický pacient a bral lieky, za ktoré musel doplácať. Nič sa nezmenilo ani na obmedzení jeho osobnej slobody – v čase ostatnej úpravy vyživovacej povinnosti bol vo väzbe, v súčasnosti je vo výkone trestu odňatia slobody. Jeho súčasná situácia je v určitom zmysle lepšia v tom, že vo výkone trestu odňatia slobody má možnosť (ak sú na to podmienky zo strany ústavu) pracovať, čo vo väzbe v zásade nemal. Súd žiadnu podstatnú zmenu nezistil ani na strane matky či maloletého. Matka síce má mať o niečo vyšší príjem (v minulosti bola dlhšiu dobu PN), ale je všeobecne známou skutočnosťou, že náklady na živobytie v dôsledku inflácie v súčasnosti rastú. Matke sa zvýšilo nájomné a vyššie náklady má aj na zabezpečenie stravy, zlepšenie jej príjmovej stránky je teda kompenzované zvýšením nevyhnutných výdavkov na stravu a bývanie. Ani u nej teda k žiadnej podstatnej zmene v zmysle zlepšenia pomerov nedošlo. Takisto nedošlo za približne pol roka od ostatnej úpravy vyživovacej povinnosti ani k podstatnej zmene na strane maloletého. Naďalej je žiakom základnej školy, matka uvádza, že musí navštevovať ortopéda, čo predstavuje zhoršenie jeho situácie. Na zníženie vyživovacej povinnosti nie je teda ani dôvod spočívajúci v pomeroch matky či maloletého.

(36) Keďže teda súd žiadnu podstatnú zmenu pomerov na strane navrhovateľa, matky ani maloletého dieťaťa, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného otca na maloleté dieťa, nezistil, návrh ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na súde, ktorý ho vydal.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.